

WYNIKI ANKIETY SATYSFAKcji ZE STUDENCKICH PRAKTYK ZAWODOWYCH NA KIERUNKU PSYCHOLOGIA ZREALIZOWANYCH W WAKACJE ROKU AKADEMICKIEGO 2013/2014

Analiza wyników oceny praktyk zawodowych w Instytucie Psychologii została przeprowadzona na danych zgromadzonych w 133 ankietach złożonych w okresie od października do grudnia 2014 roku przez studentów *Psychologii* trybu stacjonarnego i niestacjonarnego. Analizie (z uwagi na niektóre brakujące zaznaczenia) poddane zostały odpowiedzi uzyskane od min. 127 do maks. 133 studentów.

Uczestnictwo w ankiecie miało charakter dobrowolny i sondażowy – objęło zarówno studentów III jak i IV roku *Psychologii*. Oba roczniki realizowały jeszcze program studiów nie dostosowany do wymogów KRR. Ocena przebiegała zgodnie z wzorem ankiety przyjętym przez Radę Wydziału Pedagogiki i Psychologii w dniu 17.12.2013 roku (załącznik nr 1). W ocenie wzięli udział studenci realizujący praktyki w wakacje roku akademickiego 2013/2014.

Do Instytutu Psychologii wpłynęły ankiety praktyk uzupełnione przez studentów 4 profili zawodowych: psychologii klinicznej człowieka dorosłego – PK (46 ankiet), psychologii zdrowia i jakości życia - PZ (32 ankiety) psychologii sądowej - PS (32 ankiety) oraz psychologii wychowawczo-klinicznej dzieci i młodzieży - PW (23 ankiety).

Odpowiedzi na wszystkie pozycje ankiety dokonywane były na skalach 5-stopniowych (pytania 1-22: 1 – zdecydowanie nisko; 2 – raczej nisko; 3 – przeciętnie; 4 – raczej wysoko; 5 – zdecydowanie wysoko; pytanie 23: 1 - zdecydowanie nie; 2 – raczej nie; 3 – trudno powiedzieć; 4 – raczej tak; 5 – zdecydowanie tak).

Ocenię podlegały aspekty organizacyjne praktyk, za które odpowiedzialny jest Instytut Psychologii, poziom zdobytej w trakcie praktyk wiedzy, umiejętności i kompetencji, osoby opiekujące się praktykantami w wybranych przez studentów placówkach oraz aspekty organizacyjno-merytoryczne, za które odpowiedzialna była placówka przyjmująca studenta na praktyki .

Pytanie ostatnie - otwarte dawało możliwość wypowiedzenia się studentom o mocnych i słabych stronach placówek, w jakich odbywali praktykę.

Uzyskane rezultaty zaprezentowano w kolejnych tabelach.

Tabela nr 1:

Struktura grupy oceniającej praktyki (w stosunku do liczby studentów, którzy zrealizowali praktykę z danego profilu w wakacje roku akademickiego 2013/2014).

Profil	Liczba studentów stacjonarnych III rok	Liczba studentów niestacjonarnych III rok	Liczba studentów stacjonarnych IV rok	Liczba studentów niestacjonarnych IV rok	Studenci łącznie
Psychologia kliniczna	0 (:23)	0 (:12)	30 (:34)	15 (:15)	45 (:84)
Psychologia zdrowia	16 (:17)	0 (: 0)	10 (:13)	5 (: 7)	31 (:37)
Psychologia sądowa	8 (:17)	0 (: 0)	14 (:19)	9 (: 12)	31 (:48)
Psychologia pracy	0 (:17)	0 (:10)	0 (:12)	0 (: 0)	0 (:39)
Psychologia wychow.	13 (:20)	0 (:11)	10 (:15)	0 (: 1)	23 (:47)
Studenci łącznie	37 (:94)	0 (:33)	64 (:93)	29 (: 35)	130 (:255)

Z tabeli nr 1 wynika, że w ankiecie wzięli udział studenci czterech profili zawodowych. Najbardziej reprezentatywne dane zebrano od studentów profilu psychologia zdrowia i jakości życia oraz psychologia sądowa. Z profili psychologia kliniczna ankiety złożyli tylko studenci IV roku (obu trybów studiów). Z profilu psychologia wychowawczo-kliniczna dzieci i młodzieży udział w ankiecie wzięli tylko studenci trybu stacjonarnego (zarówno z III i IV roku). Oceny praktyki nie dokonał żaden student profilu psychologii pracy i organizacji.

Tabela nr 2:

Średnie oceny tych aspektów praktyki, za które odpowiedzialny jest Instytut Psychologii

nr	Treść pozycji	PK	PZ	PS	PW	Wszyscy
1.	Dostępność informacji na temat psychologicznych praktyk zawodowych	3,82	3,78	4,12	3,91	3,90
2.	Dostępność wydziałowego koordynatora ds. praktyk psychologicznych	3,87	4,22	4,28	4,21	4,11
3.	Dostępność opiekuna praktyk ze strony Instytutu Psychologii	4,11	4,35	4,84	4,26	4,37
4.	Obieg dokumentów i łatwość uzyskania ich poświadczeń	3,33	3,53	3,65	3,74	3,53
5.	Czytelność kryteriów zaliczenia praktyki	3,74	2,97	3,84	3,70	3,57

Wszyscy studenci, co widać z danych zamieszczonych w tabeli nr 2, najslabiej ocenili takie aspekty praktyk jak: obieg dokumentów, czytelność kryteriów zaliczenia praktyki oraz dostępność informacji na temat praktyk psychologicznych. Studenci z profilu psychologia zdrowia i jakości życia czytelność kryteriów zaliczenia praktyki ocenili poniżej przeciętnej.

Wszyscy studenci najwyżej ocenili dostępność opiekunów praktyk, przy czym najlepiej oceniona została dostępność opiekuna praktyk z profilu psychologia sądowa. Wydaje się, że stosunkowo niska ocena dostępności informacji na temat praktyk oraz czytelności kryteriów zaliczenia praktyki wynikać może z faktu, iż nowy regulamin odbywania praktyk, ujednoczone kryteria zaliczenia oraz nowy wzór sylabusów obowiązywał te roczniki po raz pierwszy. Biorąc zatem pod uwagę, że większość ocen pochodziła od studentów IV roku, którzy w roku poprzednim realizowali praktyki według innych wymagań, można przypuszczać, że stosunkowo niskie oceny mogły być efektem zmiany wymagań zaliczania praktyk w stosunku do roku wcześniejszego.

Tabela nr 3:
Średnie oceny zdobytej wiedzy, kompetencji i umiejętności w trakcie praktyk

nr	Treść pozycji	PK	PZ	PS	PW	Wszyscy
6.	Zakres nabytej wiedzy	4,2	3,71	4,09	4,2	4,07
7.	Zakres nabytych umiejętności praktycznych	4,24	4,03	4,12	4,6	4,16
8.	Zakres nabytych kompetencji społecznych	4,35	4,28	4,44	4,6	4,4

Średni poziom zdobytych na praktykach wiedzy, umiejętności i kompetencji studenci, jak wskazują dane zawarte w tabeli nr 3, ocenili jako raczej wysoki, przy czym ocena zakresu zdobytej na praktykach wiedzy przez studentów profilu psychologia zdrowia i jakości życia była poniżej średniej dla całego roku. Najwyższą natomiast ocenę odnotowano w grupie studentów z profilu psychologia wychowawczo-kliniczna dzieci i młodzieży w odniesieniu do nabytych umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych.

Tabela nr 4:
Średnie oceny osób prowadzących praktykantów w miejscu odbywania praktyki:

nr	Treść pozycji	PK	PZ	PS	PW	Wszyscy
9.	Merytoryczne przygotowanie do opieki nad praktykantami	4,16	4,22	4,09	4,60	4,23
10.	Zaangażowanie w prowadzenie praktyki	4,18	4,19	4,43	4,70	4,33
11.	Stosunek do praktykantów	4,71	4,69	4,81	4,80	4,76
12.	Kompetencje interpersonalne w przekazywaniu wiedzy	4,31	4,69	4,62	4,80	4,52
13.	Kompetencje interpersonalne w kształtowaniu umiejętności praktycznych	4,31	4,34	4,56	4,60	4,44
14a	Udzielanie wsparcia merytorycznego praktykantom	4,42	4,28	4,50	4,60	4,45

Dane zamieszczone w tabeli nr 4 wskazują, że średnie oceny osób prowadzących praktykantów w miejscu odbywania praktyk były powyżej raczej wysokich.

Tabela nr 5:
Ocena organizacyjno-formalnych aspektów odbywania praktyki w wybranych placówkach:

	Treść pozycji	PK	PZ	PS	PW	Wszyscy
14b	Możliwość bezpośredniego udziału w zadaniach realizowanych przez psychologa/psychologów w miejscu praktyki	4,38	4,09	4,28	4,60	4,33
15.	Dostęp praktykantów do narzędzi diagnostycznych	4,23	3,67	3,93	4,30	4,1
16.	Dostęp praktykantów do dokumentacji psychologicznej	4,16	3,90	4,56	4,80	4,31
17.	Organizacja przebiegu praktyki (jasne wyznaczenie zadań i obowiązków)	4,00	4,09	4,18	4,50	4,17
18.	Łatwość dotarcia do osób decydujących o przyjęciu na praktykę	4,20	4,12	4,18	3,60	4,24
19.	Łatwość uzyskania niezbędnych poświadczeń o odbyciu praktyki	4,48	4,37	4,53	4,80	4,53
20.	Możliwość wykazania się praktykanta własną inicjatywą i zaangażowaniem	4,07	3,91	3,96	4,40	4,06
21.	Ogólna atmosfera panująca w miejscu praktyki	4,67	4,62	4,65	4,87	4,69
22.	Znaczenie odbytej praktyki dla dalszego rozwoju zawodowego	4,29	3,78	4,34	4,52	4,23
23.	Znaczenie odbytej praktyki dla dalszego rozwoju naukowego	3,74	3,12	3,93	3,78	3,63
24.	Czy polecił(a)by Pan/i ośrodek, w którym odbywał(a) Pan/i praktykę swoim znajomym z młodszych lat studiów?	4,36	4,16	4,37	4,52	4,29

Z tabeli nr 5 wynika, że średnie oceny wybranych aspektów organizacyjno-merytorycznych odbytych praktyk były raczej wysokie, przy czym nieco poniżej tego poziomu wszyscy studenci ocenili znaczenie odbytej praktyki dla dalszego rozwoju naukowego. Poniżej średniej oceny dokonanej przez wszystkich studentów łącznie - studenci profilu psychologia zdrowia i jakości życia ocenili znaczenie odbytej praktyki dla dalszego rozwoju zawodowego. Najwyżej ten aspekt praktyk ocenili studenci profilu psychologia wychowawczo-kliniczna dzieci i młodzieży.

Odpowiedzi uzyskane na pytanie ostatnie wskazują, że wszyscy studenci raczej poleciliby placówkę, w jakiej odbywali praktykę swoim znajomym z młodszych lat studiów.

Analiza wypowiedzi otwartych nie wnosi wielu nowych informacji w porównaniu z odpowiedziami zebranymi na przeanalizowane wyżej pytania zamieszczone w ankiecie. Do słabych stron (nie uwzględnionych w ankiecie) kilku studentów zaliczyło: zbyt krótki czas przewidziany na realizację praktyki (4 osoby), biurokrację (2 osoby), małą możliwość zrealizowania wszystkich efektów założonych dla praktyk (1 osoba), monotonię i zbyt małą różnorodność zadań (5 osób) oraz

zlecenie studentom zadań niezwiązanych z praktykami psychologicznymi (1 osoba).
Wśród mocnych stron nie uwzględnionych w ankiecie studenci wymieniają:
doświadczenie opiekunów w prowadzeniu praktykantów i ich zaangażowanie (7 osób),
współpracę interdyscyplinarną (8 osób), zróżnicowanie zadań stawianych
praktykantom (4 osoby) i elastyczne warunki odbywania praktyki (1 osoba).

WNIOSKI I ZALECENIA

1. Ankieta wykorzystana została po raz pierwszy i wydaje się dobrym narzędziem pozwalającym na dokonanie niezbędnych analiz dotyczących satysfakcji studentów z praktyk zawodowych.
2. Należy poprawić numerację pytań ankiety (w wykorzystanej ankiecie zdublowany jest numer pozycji 14 – na potrzeby analiz oznaczono go kolejno jako numer 14a i 14b).
3. Wskazane jest zebranie opinii od opiekunów praktyk i studentów na temat optymalizacji obiegu dokumentacji z praktyk w Instytucie Psychologii.
4. Opiekunowie praktyk powinni zachęcać studentów do dokładnego zapoznania się z wytycznymi związanymi z organizacją praktyk na kierunku psychologia i wymogami ich zaliczenia obowiązującymi od ubiegłego roku akademickiego. Wszystkie na bieżąco aktualizowane informacje przydatne studentom zamieszczane są na stronie Instytutu Psychologii. Studenci powinni być o tych wymaganiach informowani zarówno przez koordynatora ds. praktyk psychologicznych jak i opiekunów praktyk na odrębnych spotkaniach.
5. Sylabusy praktyk powinny być zamieszczone na podstronach pracowniczych opiekunów praktyk oraz w systemie usos.
6. Warto zalecić opiekunom praktyk sporządzenie bazy miejsc praktyk wysoko ocenianych przez studentów. Dane (placówka oraz jej ocena dokonana przez studenta) powinny być na bieżąco przekazywane opiekunom przez koordynatora praktyk po przeprowadzeniu corocznej analizy ankiet badających satysfakcję studentów z praktyk. Do bazy powinny być wprowadzane ośrodki, w jakich studenci będą realizowali praktyki w kolejnych latach.
7. Opiekunowie powinni zachęcać studentów do dokonywania oceny praktyk po ich zrealizowaniu – uwaga dotyczy zwłaszcza opiekunów odpowiedzialnych za praktyki z psychologii pracy i organizacji.
8. Ankieta satysfakcji ze studenckich praktyk zawodowych (do pobrania przez studentów) powinna być zamieszczona na stronie Instytutu Psychologii w Zakładce Praktyki, a nie tylko (jak dotąd) w Zakładce Jakość Kształcenia -> wzory dokumentów kierunkowych.

9. Przeprowadzoną analizę należy traktować z dużą ostrożnością z uwagi na fakt, iż oceny satysfakcji z praktyk studenckich dokonało niewiele ponad 50% wszystkich studentów, którzy zrealizowali praktyki zawodowe w wakacje roku akademickiego 2014/15.
10. Raport powinien zostać przesłany do wglądu wszystkim opiekunom praktyk na kierunku *Psychologia* oraz zamieszczony na stronie Instytutu Psychologii.

Dane z ankiet wprowadziły:

M. Chełkowska

mgr D. Kocur oraz

mgr W. Friedrich

mgr J. Sikora

.

Opracowanie przygotowała: dr J. Mateusiak
Koordynator Wydziałowy ds. Praktyk Psychologicznych

Katowice, 02.04.2015r.

Załącznik:

Wzór ankiety satysfakcji ze studenckich praktyk zawodowych na kierunku *PSYCHOLOGIA* wykorzystanej do oceny satysfakcji z praktyk studenckich zrealizowanych w roku akademickim 2013/14.

WZÓR ANKIETY SATYSFAKCJI ZE STUDENCKICH PRAKTYK ZAWODOWYCH NA KIERUNKU PSYCHOLOGIA

Szanowna Studentko/Szanowny Studencie!

Zwracamy się z uprzejmą prośbą o wyrażenie swoich opinii na temat zrealizowanej studenckiej praktyki zawodowej. Wyniki ankiet będą wykorzystane do:

1. monitorowania zakładanych efektów kształcenia dla praktyk odbytych przez studentów kierunku psychologia;
2. informowania studentów kolejnych lat o godnych polecenia miejscach odbywania praktyk;
3. usprawnienia aspektów organizacyjnych związanych z odbywaniem przez studentów psychologii praktyk zawodowych.

• Rok studiów:	III	IV
• Tryb studiów:	stacjonarne / niestacjonarne	
• Miejsce	odbywania	praktyk
.....		
.....		
.....		
• Profil/ścieżka specjalizacyjna, w ramach których realizowana była praktyka zawodowa		
.....		
.....		

Do wyrażenia swoich ocen proszę posłużyć się skalami, na których w każdym przypadku należy zakreślić jedną cyfrę. Kolejne cyfry oznaczają, że Pan/Pani ocenia dany aspekt:

1 – zdecydowanie nisko; 2 – raczej nisko; 3 – przeciętnie; 4 – raczej wysoko; 5 – zdecydowanie wysoko

Jeżeli chciał(a)by Pan/Pani rozwinąć odpowiedź na któreś z pytań lub umotywić swoją odpowiedź proszę skorzystać z arkusza na końcu ankiety

Jak Pan/Pani ocenia te aspekty praktyki, za które odpowiedzialny jest Instytut Psychologii?

1. Dostępność informacji na temat psychologicznych praktyk zawodowych	1 – 2 – 3 – 4 – 5
2. Dostępność wydziałowego koordynatora ds. praktyk psychologicznych	1 – 2 – 3 – 4 – 5

3. Dostępność opiekuna praktyk ze strony Instytutu Psychologii	1 – 2 – 3 – 4 – 5
4. Obieg dokumentów i łatwość uzyskania ich poświadczeń	1 – 2 – 3 – 4 – 5
5. Czytelność kryteriów zaliczenia praktyki	1 – 2 – 3 – 4 – 5

Jak Pan/Pani ocenia te aspekty praktyki, za które odpowiedzialna była placówka, w której zrealizowała Pan/i praktyki zawodowe?

Ocena wiedzy, kompetencji i umiejętności uzyskanych w trakcie praktyk

Jak Pan/Pani ocenia:

6. Zakres nabytej wiedzy	1 – 2 – 3 – 4 – 5
7. Zakres nabytych umiejętności praktycznych	1 – 2 – 3 – 4 – 5
8. Zakres nabytych kompetencji społecznych	1 – 2 – 3 – 4 – 5

Ocena procesu i warunków odbywania praktyk

Jak ogólnie ocenia Pan/Pani osoby prowadzące praktykantów w miejscu odbywania praktyki pod względem wymienionych kryteriów?

9. Merytoryczne przygotowanie do opieki nad praktykantami	1 – 2 – 3 – 4 – 5
10. Zaangażowanie w prowadzenie praktyki	1 – 2 – 3 – 4 – 5
11. Stosunek do praktykantów	1 – 2 – 3 – 4 – 5
12. Kompetencje interpersonalne w przekazywaniu wiedzy	1 – 2 – 3 – 4 – 5
13. Kompetencje interpersonalne w kształtowaniu umiejętności praktycznych	1 – 2 – 3 – 4 – 5
14. Udzielanie wsparcia merytorycznego praktykantom	1 – 2 – 3 – 4 – 5

Jak Pan/Pani ocenia poniższe aspekty odbytych praktyk?

14. Możliwość bezpośredniego udziału w zadaniach realizowanych przez psychologa/psychologów w miejscu praktyki	1 – 2 – 3 – 4 – 5
15. Dostęp praktykantów do narzędzi diagnostycznych	1 – 2 – 3 – 4 – 5
16. Dostęp praktykantów do dokumentacji psychologicznej	1 – 2 – 3 – 4 – 5
17. Organizacja przebiegu praktyki (jasne wyznaczenie zadań i obowiązków)	1 – 2 – 3 – 4 – 5
18. Łatwość dotarcia do osób decydujących o przyjęciu na praktykę	1 – 2 – 3 – 4 – 5
19. Łatwość uzyskania niezbędnych poświadczeń o odbyciu praktyki	1 – 2 – 3 – 4 – 5
20. Możliwość wykazania się praktykanta własną inicjatywą i zaangażowaniem	1 – 2 – 3 – 4 – 5
21. Ogólna atmosfera panująca w miejscu praktyki	1 – 2 – 3 – 4 – 5
22. Znaczenie odbytej praktyki dla dalszego rozwoju zawodowego	1 – 2 – 3 – 4 – 5

23. Znaczenie odbytej praktyki dla dalszego rozwoju naukowego

1 – 2 – 3 – 4 – 5

Czy polecił(a)by Pan/Pani ośrodek, w którym odbywał(a) Pan(i) praktykę swoim znajomym z młodszych lat studiów?

*1 – zdecydowanie nie; 2 – raczej nie; 3 – trudno powiedzieć; 4 – raczej tak;
5 – zdecydowanie tak*

Na zakończenie prosimy o podzielenie się z nami swoimi refleksjami na temat mocnych i słabych stron miejsca w którym odbywał(a) Pani praktykę.

Mocne strony	Słabe strony

Bardzo dziękujemy za wypełnienie ankiety!